

Aan de minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw drs. S. van Veldhoven-van der Meer
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR4786/2026-U190

Datum

23 september 2026

Onderwerp

Regeling gegevensuitwisseling Energiewet (RGE)

Geachte mevrouw Van Veldhoven-van der Meer,

Op 31 juli 2026 is de Regeling gegevensuitwisseling Energiewet (RGE) aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Er is voor dit voorstel ook een internetconsultatie van start gegaan. De reactietermijn eindigt op 30 september 2026.

Context en inhoud van het voorstel

De aanleiding voor het voorstel is de inwerkingtreding van de Energiewet per 1 januari 2026. Met deze wet zijn de voormalige Gaswet en Elektriciteitswet 1998 vervangen en is het stelsel voor het beheer en de uitwisseling van gegevens binnen de elektriciteits- en gasector herzien. De RGE stelt nadere regels voor het registreren, aanleveren, bewerken, bewaren en verstrekken van energiegegevens. Het gaat onder meer om gegevens over aansluitingen, meetinrichtingen, energieverbruik en overeenkomsten. De regeling bepaalt welke partijen daarvoor verantwoordelijk zijn en binnen welke termijnen zij gegevens moeten verwerken. Daarnaast bevat zij voorschriften voor de gegevensuitwisselingsentiteit (GUE), waaronder procedures voor gegevens toegang, beveiliging, klachtenbehandeling en informatie over onderhoud en storingen.

Een deel van deze voorschriften geeft uitvoering aan Europese verplichtingen. De Elektriciteitsrichtlijn en de Gasrichtlijn vereisen dat eindafnemers hun meet- en verbruiksgegevens gemakkelijk, veilig en zonder extra kosten kunnen inzien en met derden kunnen delen. Ook moeten bevoegde partijen onder niet-discriminerende voorwaarden toegang kunnen krijgen tot de benodigde gegevens. Europese uitvoeringsregels stellen nadere eisen aan de procedures voor gegevenstoegang, waaronder het vastleggen van toestemmingen en gegevensverstrekkingen.

De Europese regels laten ruimte voor de nationale inrichting van het gegevensstelsel. De keuze voor registerbeheerders en een centrale GUE is grotendeels al in de Energiewet vastgelegd. De RGE werkt deze inrichting verder uit en actualiseert bestaande Nederlandse voorschriften. Daarbij worden onder meer aanvullende gegevensregistraties ingevoerd en de mogelijkheden voor

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

inzage en gegevensdeling uitgebreid naar andere registers dan alleen de meetgegevensregisters. Ook bevat de regeling nadere nationale voorschriften over bewaartermijnen, onderhoud, storingen en toezicht. Deze onderdelen ondersteunen het functioneren van het gegevensstelsel, maar zijn niet allemaal in deze specifieke vorm Europees voorgeschreven.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

De regeling werkt de bepalingen over gegevensbeheer en gegevensuitwisseling uit de Energiewet en het Energiebesluit nader uit. Een groot deel van de voorschriften betreft een voortzetting en actualisering van bestaande verplichtingen uit de Informatiecode Elektriciteit en Gas (IcEG). Voor de ondernemers verandert er niets, maar is het alleen het juridisch onderbrengen binnen de structuur onder de Energiewet, waarbij volgens de toelichting circa 85 tot 90 procent van de regeling direct is overgenomen uit bestaande codes en regelingen. Voor deze onderdelen ligt de aanleiding vooral in het onderbrengen van bestaande gegevensprocessen in het nieuwe wettelijke stelsel. Daarnaast geeft de regeling uitvoering aan Europese verplichtingen voor toegankelijke, betrouwbare en veilige gegevensuitwisseling.

De toelichting beschrijft daarmee waarom de regeling nodig is. Voor nieuwe of aangescherpte verplichtingen, zoals aanvullende registraties en ruimere gegevensontsluiting, is een afzonderlijke onderbouwing van belang in het bijzonder bij onderdelen waarbij de RGE verder gaat dan het Europese minimum. Zo verplicht Europese regelgeving in ieder geval tot toegang tot en het kunnen delen van meter- en verbruiksgegevens. De RGE kiest ervoor dit beginsel breder toe te passen en ook gegevens uit onder meer het aansluitingenregister, meetinrichtingenregister, installatieregister en overeenkomstenregister hieronder te brengen. De toelichting motiveert deze keuze met de maatschappelijke behoefte aan dergelijke gegevens en de mogelijkheden voor nieuwe toepassingen. Zo kunnen gebruikers hierdoor hun eigen verbruik inzien en wordt in de toelichting gewezen op de maatschappelijke behoefte aan ruimere gegevensbeschikbaarheid en op de meerwaarde die de aanvullende gegevens voor aangeslotenen en dienstverleners hebben. Het college heeft geen opmerkingen bij de onderbouwing van nut en noodzaak.

2. *Minder belastende alternatieven*

De mogelijkheden om voor andere instrumenten of een andere inrichting van het gegevensstelsel te kiezen, worden begrensd door Europese voorschriften en de Energiewet. Binnen deze kaders beschrijft de toelichting verschillende keuzes waarmee de belasting voor betrokken partijen wordt beperkt. Verouderde gegevens hoeven niet opnieuw in de regeling te worden opgenomen en bepaalde technische afspraken worden aan de sector gelaten. Voor het overeenkom-

stenregister wordt overgegaan op het doorgeven van mutaties. Ook bevat de regeling uitzonderingen op het gebruik van de centrale elektronische gegevensuitwisseling, onder meer voor bepaalde gesloten systemen, omdat de kosten daarvan volgens de toelichting waarschijnlijk niet opwegen tegen de baten.

De toelichting bevat daarnaast enkele kwalitatieve afwegingen over de verdeling van werkzaamheden. Zo wordt de centrale berekening van gecorrigeerde gasgegevens bij systeembeheerders doelmatiger geacht dan afzonderlijke berekeningen door alle leveranciers. Bij de bredere ontsluiting van registers wordt verondersteld dat bestaande gegevens tegen relatief geringe extra kosten beschikbaar kunnen worden gesteld. De bijbehorende kostenvergelijkingen zijn echter niet uitgewerkt. Daardoor is niet steeds inzichtelijk waarom de gekozen variant minder belastend is dan andere uitvoeringsmogelijkheden, zoals een beperktere gegevens set, een andere actualisatiefrequentie of ontsluiting op verzoek waar het Europese kader dat toelaat. Zo wordt aandacht besteedt aan het voorkomen van onnodige verplichtingen, maar de afweging tussen uitvoeringsvarianten op onderdelen behoeft nadere onderbouwing.

2.1 Het college adviseert voor de verplichtingen waarbij nationale beleidsruimte bestaat de relevante minder belastende alternatieven te vergelijken en de keuze te onderbouwen aan de hand van de verwachte kosten en de bijdrage aan het beoogde doel.

3. Werkbaarheid

Bij de voorbereiding van de regeling zijn volgens de toelichting experts van systeembeheerders, leveranciers, balanceringsverantwoordelijke partijen, meetverantwoordelijke partijen en de GUE betrokken. Hun opmerkingen hebben geleid tot aanpassingen van de conceptregeling. Daarnaast wordt voor de technische en praktische uitwerking aangesloten bij afspraken tussen sectorpartijen. Het voortbouwen op bestaande registers en gegevensprocessen kan de overgang naar het nieuwe stelsel vergemakkelijken.

De regeling brengt tegelijkertijd wijzigingen met zich mee die aanpassingen van ICT-systemen en werkprocessen vergen. Het gaat onder meer om nieuwe gegevensvelden, andere bewaartermijnen, ruimere mogelijkheden voor gegevensdeling en kortere termijnen voor registratie en verwerking. De uitvoering is bovendien afhankelijk van de aansluiting tussen de systemen van meerdere partijen. Een wijziging bij een registerbeheerder, leverancier of de GUE kan daardoor gevolgen hebben voor andere deelnemers aan de gegevensketen. Voor de werkbaarheid is van belang dat de technische specificaties tijdig beschikbaar zijn, partijen hun systemen kunnen aanpassen en de samenhangende processen vooraf kunnen worden getest.

De betrokkenheid van experts geeft inzicht in de uitvoeringspraktijk, maar maakt nog niet volledig duidelijk of de gewijzigde verplichtingen voor alle betrokken categorieën bedrijven werkbaar zijn. Daarbij verdienen ook kleinere marktpartijen en beheerders van gesloten systemen aandacht.

3.1 Het college adviseert inzichtelijk te maken hoe de werkbaarheid van de gewijzigde verplichtingen bij representatieve partijen is getoetst en welke stappen moeten worden gezet ten opzichte van het tijdelijke overgangsregime.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting beschrijft de gevolgen van de regeling voor de verschillende betrokken partijen. Zij onderscheidt onder meer kosten voor de aanpassing van ICT-systemen, het bijhouden van nieuwe gegevens, de uitbreiding van gegevensuitwisseling en de uitvoering van procedures. Daarnaast worden mogelijke besparingen genoemd, bijvoorbeeld door het sneller beschikbaar komen van juiste gegevens, het beperken van herstelwerkzaamheden en het centraal uitvoeren van berekeningen. De directe verplichtingen raken volgens de toelichting vooral professionele partijen in de energiesector. Voor burgers en overige afnemers worden hoofdzakelijk indirecte effecten voorzien, waaronder verbeterde toegang tot gegevens en doorwerking van uitvoeringskosten in tarieven.

Het ministerie schat dat circa 85 tot 90 procent van de regeling een geactualiseerde voortzetting van bestaande voorschriften betreft. Deze inschatting geeft informatie over de omvang van de inhoudelijke wijzigingen, maar biedt op zichzelf geen inzicht in de omvang van de regeldruk. Ook een beperkt aantal gewijzigde voorschriften kan aanzienlijke aanpassingskosten veroorzaken. De toelichting benoemt eenmalige en structurele kosten en besparingen, maar bevat geen kwantitatieve uitwerking op basis van aantallen betrokken partijen, benodigde handelingen, tijdsbesteding en tarieven. Daardoor kan evenmin worden vastgesteld hoe de lasten over verschillende typen en groottes van bedrijven zijn verdeeld.

Voor een beoordeling van de regeldruk is een vergelijking nodig met de bestaande verplichtingen, waarbij de gevolgen van de RGE worden onderscheiden van kosten die al voortvloeien uit eerder vastgestelde regelgeving.

4.1 Het college adviseert de gevolgen van de regeling op de regeldruk voor bedrijven in kaart te brengen volgens de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris